

Metoda nauki czytania dr I. Majchrzak

Odimienna metoda nauki czytania należy do innowacyjnych projektów edukacyjnych, zatwierdzonych przez MENiS. Pozwala na wczesne kształcenie umiejętności czytania zarówno w aspekcie technicznym, jak i semantycznym. Kształcenie sztuki czytania z pełnym rozumieniem tekstu rozpoczyna się już z dziećmi trzyletnimi. Nauczyciel prowadząc zabawy i gry prowokuje dziecko do odkrywania na drodze samodzielnego rozumowania logiki alfabetycznego szyfru. Początkiem jest imię dziecka, które staje się słowem otwierającym świat pisma.

W 1982 w Meksyku Irena Majchrzak przygotowywała studium na temat stanu oświaty wśród Indian. Przełomowym momentem dla niej było spotkanie z ósmioletnią dziewczynką z meksykańskiej wsi Guaytalpa. Miała na imię Simona i chodziła do drugiej klasy szkoły podstawowej. Pewnego dnia dziewczynka poprosiła o pomoc w przygotowaniu zadanej na następny dzień czytanki. Już po chwili okazało się, że dziewczynka kompletnie sobie nie radzi. Znała doskonale wszystkie litery alfabetu, umiała je rozpoznać i nazwać, ale nie była w stanie złożyć ich w słowa. Pani Irena Majchrzak poczuła się bezradna. Czego więcej niż znajomości liter potrzebuje człowiek, aby móc czytać? I wtedy pani Irena Majchrzak zapytała ją, czy wie, jak się pisze jej imię. Dziewczynka nie wiedziała. Wówczas Irena Majchrzak na kartce papieru napisała: S i m o n a. Twarz dziewczynki rozbłysła w nagłym uśmiechu. Nie było wątpliwości: po raz pierwszy ujrzała słowo, które miało dla niej znaczenie. Dziecko zaczynające naukę nie ma przecież pojęcia, że słowo napisane z n a c z y to samo, co słowo mówione. Tradycyjne metody szkolne nie sprzyjają dokonaniu tego odkrycia; dziecko z wysiłkiem - zupełnie bezowocnym - uczy się na pamięć oddzielnie kształtu liter i brzmienia izolowanych głosek. Tak właśnie było w przypadku Simony. Dopiero wtedy, gdy jej imię, słowo, które przecież doskonale znała, otrzymało swój graficzny wyraz, litery: „s”, „i”, „m”, „o”, „n”, „a”, ujawniły swoje fonetyczne funkcje. Tak narodził się pomysł, by imię ucznia uczynić słowem otwierającym świat pisma.

Etap pierwszy - inicjacja

Przebieg inicjacji ma charakter indywidualnego kontaktu. Dziecko siedzi po lewej stronie nauczyciela, tak by mogło obserwować ruchy jego prawej ręki. Na poliniowanej kartce nauczycielka pisze poszczególne litery jego imienia z jednoczesnym ich wybrzmiewaniem. Pozwala dziecku dokładnie przyjrzeć się zapisowi imienia. Następnie pokazuje wizytówkę ze swoim własnym imieniem i zaprasza do szukania wspólnych liter oraz różnic.

Na tym etapie dziecko:

- nabywa poczucie własnej tożsamości
- dostrzega różnice w kształcie różnych liter
- zauważa związek pomiędzy literą a dźwiękiem, znakiem graficznym a głosek

Etap drugi – ściana pełna liter

Na ścianie zostaje umieszczony alfabet, wszystkie litery – duże, małe, drukowane, pisane. Jest to wizualny system dydaktyczny – „Ściana pełna liter”. W jego skład wchodzi alfabet i wizytówki dzieci, które są nieocenioną pomocą przy przekazywaniu i przyswajaniu sobie zasad polskiej pisowni.

Na tym etapie dziecko:

- zna brzmienie własnego imienia oraz imion kolegów
- spostrzega różnicę między literami
- ma szansę przyswojenia sobie ortografii dzięki swojej spostrzegawczości
- porównuje dźwięki z obrazem graficznym
- odkrywa, że każdą literę wstawia się w szczególny sposób i nie zawsze tak samo np. „N” inaczej brzmi w imieniu Wanda niż w imieniu Ania czy Zbigniew.

Etap trzeci – nazywanie świata

„Nazywanie świata” należy rozumieć jako akt nadawania przedmiotom z otoczenia ich symbolicznych pisemnych reprezentacji. Światem jest najpierw sala przedszkolna i wszystko, co się tam znajduje. Potem rozszerza się zakres i światem jest dom, rośliny, zwierzęta, itd.

Etap czwarty – sesje czytania

Dominującą formą tego etapu są gry czytelnicze. Mogą przybierać formy zabaw polegających na:

- dopasowywaniu wyrazów (później zdań) do odpowiadających im ilustracji;
- inscenizacji np. „oto lala, która siedzi u lekarza”;
- wykonywaniu poleceń nauczyciela napisanych na kartce;
- odczytywaniu zagadek i udzielaniu odpowiedzi w formie słownej lub plastycznej;
- układaniu zdań w historyjki, opowiadania;

Na tym etapie dziecko:

- zna wszystkie litery alfabetu;
- utrwala czytanie ze zrozumieniem;
- poszerza zakres pojęć;
- zdaje sobie sprawę, że wszystkie przedmioty i sytuacje można opisać;
- nabiera motywacji do samodzielnego czytania;
- przyswaja w sposób naturalny polską ortografię;

Równoległe z opisanymi etapami odimiennej nauki czytania codziennie czyta się dzieciom teksty literackie z literatury dziecięcej. Książka staje się źródłem interesujących doznań, wiedzy i wzbudza w dzieciach zainteresowanie słowem pisanym.

Bibliografia

I. Majchrzak „Wprowadzenie dziecka w świat pisma”

źródło:

https://cloud5q.edupage.org/cloud/odimienna_metoda_nauki_czytania.pdf?z%3AXXvxn4X0up86z7ndaGC7StRqJVnFG8NyEjVpLbm2l7eb6eTrfhyd%2B2oTLmFbl3Go